

for English please scroll down

Orpheus Chamber Orchestra & Lisiecki

DATUM KONÁNÍ

Úterý, 21. 5. 2019 od 20.00

Předpokládaný konec koncertu 21.40

MÍSTO KONÁNÍ

Rudolfinum – Dvořákova síň

PROGRAM

Jessie Montgomery: Záznamy z mizejícího města

Felix Mendelssohn-Bartholdy: Koncert pro klavír a orchestr č. 1 g moll op. 25

Felix Mendelssohn-Bartholdy: Symfonie č. 4 A dur op. 90 "Italská"

INTERPRETI

Orpheus Chamber Orchestra

Jan Lisiecki - klavír

Většina světových orchestrů, i těch komorních, bývá pevně spjata s výraznou dirigentskou osobností, která po určitou dobu formuje jejich zvuk a určuje směřování. Našli bychom jen hrstku orchestrů, jež se etablovaly bez výrazné dirigentské osoby v jejich čele. **Orpheus Chamber Orchestra** se k nim bezesporu řadí. Bude tomu už pět desítek let, kdy se skupina newyorských hudebníků rozhodla založit těleso, v němž se niternost a vřelost charakteristická pro komorní ansámby snoubí se sytostí velkých orchestrů.

Od samého počátku vystupují bez dirigenta, ze svého středu vybírají umělecké osobnosti, které se zhostí nastudování jednotlivých skladeb. Zakládají si na šíři repertoáru a otevřeném dialogu v rámci orchestru. Za svou existenci objednali na pět desítek děl, natočili přes sedm desítek nahrávek, za něž obdrželi celou řadu ocenění – včetně Grammy za Stravinského *Miniatury* v produkci Deutsche Grammophon. Orpheus vždy akcentoval společenský přesah hudby. Dokládá to i zcela nový „wellness“ projekt určený posluchačům, kteří se nemohou jejich koncertů zúčastnit ze závažných zdravotních důvodů. Zvláštní důraz je přitom kladen na ty, kteří trpí Alzheimerovou chorobou, demencí a také na jejich pečovatele. Na Pražském jaru orchestr vystoupil pětkrát – poprvé to bylo roku 1988.

Mladý kanadský klavírista polského původu **Jan Lisiecki** na sebe výrazně upozornil, když debutoval na Pražském jaru v roce 2017. Recenzent Hudebních rozhledů tehdy napsal: „*Večer gradoval strmě: mladý, ani ne třiaadvacetiletý Jan Lisiecki exceloval v Schumannově klavírním koncertu. Jeho pevný, silný a znělý úhoz i zdravý projev se tvárně proměňovaly – strhující, temperamentní coda první věty se transformovala v niterný svět privátní lyriky volné věty, tlumočený prostě a přirozeně, a nedočkavý vpád radostných pochodových intonací Finale pak završil velmi dobrý dojem. Dynamická hloubka úhozu je u tohoto mladíka obdivuhodná, z každého piana ještě umí vzápětí vykouzlit pianissimo a každé forte zocelit ve fortissimo.*“

Koncert otevře česká premiéra skladby napsané na objednávku orchestru – **Záznamy mizejícího města** z pera mladé Američanky Jessie Montgomery. Pro orchestr jde o velmi osobní dílo, popisuje

totiž atmosféru „jejich“ města. Průměrný Evropan má představu o atmosféře newyorského Manhattanu na základě zfilmované verze muzikálu *West Side Story* Leonarda Bernsteina, jehož děj se odehrává v západní části ostrova v polovině padesátých let minulého století. Skladatelka se narodila roku 1981 na jeho jižním cípu, nazvaném Lower East Side. Rozpory, ale také podněty a bohaté inspirace tohoto místa dokládá už fakt, že zde v minulosti spolu s místním barevným i bílým obyvatelstvem žili přistěhovalci z Irska, Itálie, Ukrajiny, Německa, sídlila zde nejpočetnější newyorská židovská komunita, později přibyli Asiaté a další národnosti. Autorka jako impuls k charakteru díla uvádí podněty, které ji od dětství obklopovaly: latinskoamerický jazz, alternativní rock, západní klasickou hudbu, avantgardní jazz, poezii i karibskou taneční hudbu.

Spojení české premiéry skladby Jessie Montgomery se dvěma díly Felixe Mendelssohna Bartholdyho má své odůvodnění. Také na malého Felixe působily různé vlivy kulturního prostředí tehdejšího Berlína, jehož umělecká elita se v rodině Mendelssohnových scházela. Jak bylo ještě na počátku 19. století zvykem, vydal se jednadvacetiletý Felix na studijní cestu do Itálie. V Římě pro ni načrtl ***Klavírní koncert č. 1 g moll op. 25*** a dokončil ho v Mnichově při zastávce na zpáteční cestě, kde byl za přítomnosti bavorského krále Ludvíka I. poprvé proveden.

Plodem Mendelssohnovy italské cesty je také ***Symfonie č. 4***, která proto dostala přívlastek „*Italská*“. Podle Mendelssohnových slov vznikla ze vzpomínek na ruiny, obrazy italských mistrů a tamní přírodu, ne jako ilustrace konkrétních objektů, nýbrž jako snaha zprostředkovat tóny italskou náladu.

Orpheus Chamber Orchestra & Lisiecki

DATE OF EVENT

Tuesday, 21. 5. 2019 from 20.00
Expected end of the concert 21.40

EVENT PLACE

Rudolfinum – Dvořák Hall

PROGRAM

Jessie Montgomery: Records from a Vanishing City
Felix Mendelssohn-Bartholdy: Piano Concerto No. 1 in G minor Op. 25
Felix Mendelssohn-Bartholdy: Symphony No. 4 in A major Op. 90 "Italian"

INTERPRETS

Orpheus Chamber Orchestra

Jan Lisiecki - piano The majority of world-class orchestras, including chamber ensembles, are associated with an eminent conductor who shapes their sound and determines the direction they will take. Only a handful of orchestras have established themselves without this leading figure to guide them. The **Orpheus Chamber Orchestra** is unquestionably one of them. It'll be close on five decades since a group of New York musicians decided to launch a collective in which the intimacy and warmth characteristic of chamber ensembles merge with the rich sound of a large orchestra.

The orchestra has performed without a conductor since its inception and rotates musical leadership roles for each work. It strives to perform a diverse repertoire through collaboration and open dialogue. The players have commissioned around four dozen works and have made more than seventy recordings for which they have been variously awarded – including a Grammy for *Shadow Dances – Stravinsky Miniatures*, released by Deutsche Grammophon. Orpheus has always highlighted the social aspect of music, an example being their Music and Wellness programme aimed at members of the community who are not able to attend concerts due to medical or logistical challenges. Particular focus is given to people suffering from Alzheimer's disease and dementia, and also to their carers. The orchestra has performed at the Prague Spring on five occasions; the first time was in 1988.

Young Canadian pianist of Polish origin **Jan Lisiecki** made a big impact on his audience when he debuted at the Prague Spring in 2017. A reviewer for *Hudební rozhledy* wrote at the time: *"The evening rapidly gathered momentum: young Jan Lisiecki, just 22 years of age, was superb in Schumann's piano concerto. His solid, strong and resonant touch and his wholesome expression were supplely transformed – the stunning, temperamental coda of the first movement became the inner world of the free movement's private lyricism, imparted simply and naturally, and the eager foray of the joyful march-like cadences in the Finale crowned what was an extremely impressive performance. The dynamic depth of this young man's keystrokes is remarkable; he is moreover adept at swiftly conjuring up a pianissimo from every piano, and steeling his fortes into fortissimos."*

The concert will open with the Czech premiere of a work commissioned by the orchestra, ***Records from a Vanishing City*** by young American composer Jessie Montgomery. This is a highly personal piece for Orpheus, as it depicts the ambience of “their” city. The average European is given a taste of the atmosphere of New York’s Manhattan in the filmed version of the musical *West Side Story* by Leonard Bernstein, set on the west side of the island in the mid-1950s. Montgomery was born in 1981 on its southern tip, known as the Lower East Side. The contrasts, stimuli and vivid inspiration of this locality are interwoven into its past when, in addition to the local white and coloured inhabitants, the area attracted immigrants from Ireland, Italy, Ukraine and Germany; New York’s largest Jewish community lived here as well, later joined by Asian migrants and people of other nationalities. The composer based her work on her recollections of the music that surrounded her as she was growing up: “*Latin-American jazz, alternative rock, Western classical, avant-garde jazz, poetry, and Caribbean dance music, to name a few.*”

The idea to bring the Czech premiere of the piece by Jessie Montgomery together with two works by Felix Mendelssohn has its justification. Young Felix also came under the influence of the cultural environment of the Berlin of his youth, whose artistic and musical elite frequented the Mendelssohn family home. As was still the custom in the early 19th century, 21-year-old Felix set out on a trip to Italy to expand his horizons. It was in Rome that he sketched his ***Piano Concerto No. 1 in G minor Op. 25***, and he completed it in Munich during a stopover on his return journey, where it was performed for the first time in the presence of King Ludwig I of Bavaria.

Mendelssohn’s sojourn in Italy also gave rise to his ***Symphony No. 4***, which thus acquired the name “Italian”. Mendelssohn stated that the work was inspired by his recollections of the ruins he saw, the paintings by Italian masters and the natural surroundings; it was not, however, meant as an illustration of specific landmarks, but was instead the result of an endeavour to convey the moods of Italy through music.